

PROCES - VERBAAL

Op heden de 6e November 1947 verscheen voor onze Commissie: P.C. DEKKER, geboren 19 September '90, wonende Stationsweg 55 te Ede, in 1940 Majoor, C.-I-46 R.I., die ons het volgende verklaarde:

"Mijn Bataljon was in Mei 1940 Brigade-reserve van Brigade A in de Betawe. Op 12 Mei heb ik opdracht gekregen met mijn Bataljon zonder de mitr. Comp. en verminderd met 1 sectie en enige groepen, die andere opdrachten hadden, de Nederrijn te overschrijden en mij te Remmerden ter beschikking te stellen van G.-4e Div. Nadat een aanvankelijke opdracht, om de voorposten van 8 R.I. te gaan hernemen, was vervallen, kreeg ik te 19.30 opdracht door middel van een officier van de Divisie-Staf, de Divisie-reserve te versterken, welke zich bevond aan de spoorbaan bij Rhenen. Ik heb mij daarop per motor naar de G.-Div.-reserve begeven, die mij verdere aanwijzingen heeft gegeven, ongeveer inhoudende, dat ik moest bezetten de spoorlijn tussen de Nederrijn en Paal 25, welke opdracht later gewijzigd is, in zoverre, dat ook een stelling-gedeelte moest worden bezet van Paal 25 in N.W. richting. Het Bataljon had ik intussen doen marcheren tot nabij Rhenen (per rijwiel) en aldaar heb ik bevelen gegeven voor de bezetting, die heeft plaats gehad met de 3e Cie rechts, de 2e Cie midden, vanaf station (niet inh.) tot paal 24, en de 1e Cie links.

De opstelling was ongeveer 21.30 ingenomen. Het was dus volalagen donker. Het terrein achter de stelling was onveilig, vuur uit huizen en bomen en het is niet gelukt, om het terrein te doen zuiveren. Gedurende de nacht heb ik enige malen een bezoek gebracht bij de G. van de Div.-reserve, Res. Majoor van Appeldoorn. Verder heb ik bij herhaling mij moeten bezig houden met het terugzenden van talrijke mensen, die uit het voorterrein terugkwamen en is veel tijd in beslag genomen met het uitzenden van officierspatrouilles, om het terrein te doen zuiveren. Ik heb nooit vernomen, dat G.-4 R.H. met zijn regiment in de stelling is aangekomen, wel heb ik van G.-Div.-reserve op 15 Mei 0.30 vernomen, dat een eskadron wielrijders mijn rechtervleugel zou versterken. Te 1.30 werd mijn gasofficier, die verbinding had opgenomen met de Noordelijke Cie, gewond nabij mijn op., welke gevestigd was aan de Oude Veendaalseweg, nabij school bij de Noordrand van Rhenen, tezamen met een korporaal, die hij bij zich had.

Van de G.-Div.-reserve heb ik vernomen, dat te 4.30 een tegenaanval zou plaats hebben uit Achterberg op de oorspronkelijke frontlijn. Van de G.-Div.-reserve heb ik nog een bericht ontvangen, dat de spoorbaan in alle gevallen tot 8.00 moest worden vastgehouden. Dit bericht was nogal in hoogdravende taal gesteld. Er staat mebij, dat er in stond, dat de G.-Veldleger eiste, dat de stelling in ieder geval tot 8.00 moest worden vastgehouden, dat we dan de dank van het Vaderland zouden hebben verdiend. Ik durf niet met zekerheid te zeggen of ik dit in verband gebracht heb met de tegenaanval, maar vermoed van wel. In ieder geval heb ik erop gerekend, dat er voor 8.00 er toch wel nadere bevelen zouden komen. In de vroege morgen vanaf ongeveer 5.00, heeft er artillerievuur plaats gehad op onze stellingen en op Rhenen. Berichten kwamen toen niet meer binnen, terwijl geen contact meer kon worden opgenomen met de voorecompagnieën door de uitgezonden patrouilles. Het terugstromen van soldaten nam gedurende de morgen steeds toe, waaraan zoveel mogelijk getracht is een einde te maken. Tussen 15.00 en 14.00 heeft een Stuka-aanval plaats gehad, daarna ben ik op weg gegaan met de Luit. J. Hendriks en enige manschappen, om te gaan zien wat er gaande was bij de 5e (Zuidelijke) Cie, in verband met binnengekomen ongunstige geruchten.

In de N.rand van Rhenen, in de buurt van de molen, heb ik ontmoet de Luit.Adj. van Majoor van Appeldoorn, die nog iemand bij zich had. Deze deelde mij ongeveer het volgende mede:

"De stelling is geheel ontruimd. Er is bevel gegeven, gauwe tijd geladen, door C.-Div.reserve om terug te trekken."

Wij waren allen zeer onder de indruk.

Ik heb daarop ordonnansen uitgezonden naar de compagnieën om achterwaarts te verzamelen op een plaats, die ik me niet meer kan herinneren, daarna heb ik nog enige tijd gewacht, waarna ik naar de N.W. rand van Rhenen, waar de ordonnansen zijn teruggekomen en mij hebben medegedeeld, dat de stelling ontruimd was.

Tussen 15.00 en 16.00 ben ik vertrokken naar Elst, waar ik mijn Bat. heb kunnen verzamelen, behalve de 1e Cie.

Van een officier van de Staf van de 4e Div. heb ik daarop opdracht gekregen mij met mijn Bat. weer te melden bij C.-Brig.A., waaraan ik heb voldaan. Te 19.00 heb ik daarop de Ingen het terugtochtsbevel van C.-Brigade A ontvangen, waar de terugtocht te 21.30 is aangevangen.

Indien mij fouten of tekortkomingen zouden worden ten laste gelegd dan moeten deze uitsluitend worden toegeschreven aan de verkeerde beoordeling van de tactische toestand, doch niet aan slapheid of lafhartigheid.

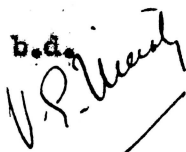
Ten bewijze van de menichelijkheid van mij en mijn gezin moge de inhoud dienen van mijn request van 24 Aug. 1946, dat ik hierbij overleg."

Voorgelezen, volhard en getekend,

P.C. Dekker.

De Commissie van Onderzoek,

V.E. Nierstrasz,
Gen. Majoor tit. b.d.

F.A.J. de Klerck,
Luit. Kol. der Art. b.d.

